

Wie het kleine niet eert....

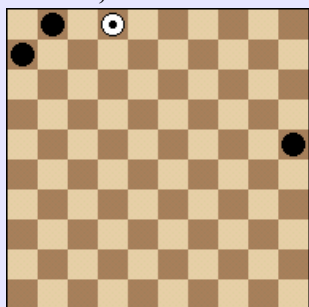
Speciaal voor het voetlicht: **Jaap de Wit** uit Zwijndrecht

“Ik stuur je een aantal kleine probleempjes op het Guerra-motief, maar het zal me niet verbazen als het meeste al bestaat”, zo schreef Jaap de Wit mij enkele weken geleden.

Nu zullen bij u twee vragen rijzen: Wat is het Guerra-motief en wie is Jaap de Wit? En een derde vraag kan zijn: had hij gelijk?

Het Guerra-motief werd al in de vorige aflevering op deze site aan u getoond.

Guerra, z.a.z.

De variant na (1-7)2x16 zal geen problemen opleveren. Wit jaagt de zwarte schijven op via de velden 43, 44 en 49. Iets lastiger is de variant na (6-11). Na 2x16 (25-30) 16-43 (30-35) moet wit nu niet naar 49, maar naar 34 spelen. Na (1-6) is het uit met 34-7.

De Spanjaard Guerra ontdekte dit fraais al aan het eind van de 16^e eeuw. Na de Tweede Wereldoorlog raakte het in de mode bij de Nederlandse problemisten. In 1963 ben ik begonnen met het verzamelen van alle bewerkingen op dit motief en inmiddels staat de teller boven de 8000. Jaap de Wit is een van de trouwste producenten.

Jaap de Wit

Hij heeft een echte Hollandse naam, maar nee, als dammer zult u hem niet kennen. Rond de eeuwwisseling kwam ik met hem in contact en met enige reserve zou ik hem zelfs een leerling van me kunnen noemen. Indertijd woonde Jaap in Dordrecht en ik kon me niet aan de gedachte onttrekken dat hij mogelijk een afstammeling is van het beroemde Dordrechtse geslacht De Witt, waarvan raadpensionaris Johan en diens broer Cornelis de belangrijkste vertegenwoordigers waren. De vader van de beide broers heette immers Jacob de Witt. Hij heeft een tijdje op Loevestein gevangen gezeten, omdat hij sympathiseerde met de vrijzinnige stroming in de Hervormde kerk en omdat hij een hekel had aan de prins van Oranje.

Maar van vrijzinnige sympathieën kunnen we de Jacob waar we het nu over hebben, niet verdenken. Jaap debuteerde in het Reformatorisch Dagblad, de krant waarin de meeste van zijn problemen werden geplaatst. Dankzij redacteur Martin van Dijk, nam de “ware Jacob” contact met mij op. Jaap, die inmiddels met vrouw en kinderen naar Zwijndrecht is verhuisd, baseert zijn problemen vrijwel allemaal op het onuitputtelijke Guerra-motief. Inmiddels staat de teller bij hem op 356!

Alles al bekend?

Jaap was met zijn vraag te pessimistisch. Er is al veel gemaakt op het Guerramotief, maar er kunnen nog steeds nieuwe ontdekkingen gedaan worden.

Kleine problemen hebben voor de partijspeler een praktisch voordeel. Het is interessant om te zien of de oplossing vanaf het blad kan worden gevonden. En de serie van Jaap de Wit is in dat geval heel geschikt: er komen geen ingewikkelde eindspelen aan te pas. Alles gaat rechttoe rechtaan.

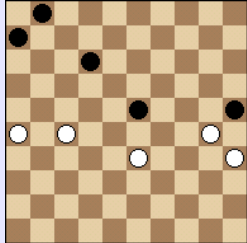
Het verbaasde Jaap dat het eerste probleem nog door niemand was ontdekt. Maar het is de vraag of daarmee zoveel werd gemist. Want laten we eerlijk zijn: dit is wel erg simpel en weinig problematisch.

Oplossing: 1. 33-28; 23x21 2. 26x8; 25x34 3. 35-30; 34x25 4. 8-2

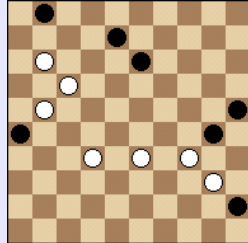
Het tweede probleem vergt meer van het voorstellingsvermogen en is veel leuker.

Na de meerslag 1. 17-12! 30x37 2. 12x3; 26x6 keert wit met zijn dam naar dezelfde lijn terug. Hij gaat naar het zojuist ontruimde veld 26: 3. 3-26! 45x34 4. 26x2

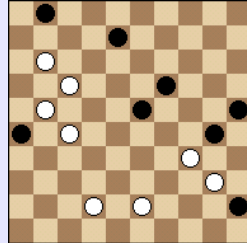
1. Jaap de Wit

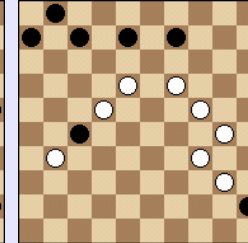
2. Idem

3. Idem

4. Idem

5. Idem

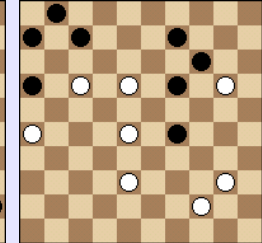

Diagram 3 is eigenlijk nog iets leuker. Hij lijkt als twee druppels water op nummer 2, maar ziet u het verschil? Voor het voorstellingsvermogen lijkt het me moeilijker om te zien dat na 1. 17-12; 30x37 2. 12x3; 26x6 niet de dam in actie komt, maar dat de koning er zijn adjudant 27 op afstuurt: 3. 27-22; 45x34 4. 22-18; 23x12 5. 3x2

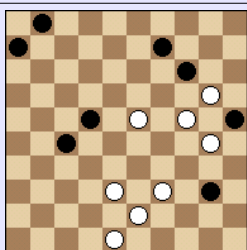
In nummer 4 regeert de meerslag. Heel elegant komt wit binnen een paar zetten op dam:

1. 19-14; 9x29 2. 34x23; 45x25 3. 18-13! 8x17 4. 31x2. Ook in dit probleem winst in vier zetten.

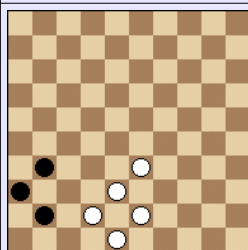
Nummer 5 vergt één zet meer. Hij lijkt me minder verrassend dan zijn voorganger:

1. 40-34; 29x49 2. 26-21; 49x12 3. 17x8; keus 4. 8-3; keus 5. 3x2

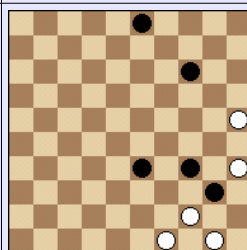
6. Idem

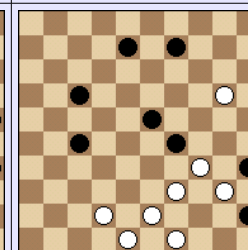
7. Max Douwes

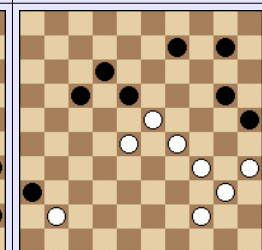
8. Idem

9. Leen de Rooij

10. Idem

Nummer 6 telt evenveel zetten, maar eist waarschijnlijk meer van het voorstellingsvermogen.

1. 38-32; 27x49 2. 48-43; 49x19 3. 24x4; 25x43 (ziet u het allemaal nog in gedachten voor u?) 4. 4x35; 14x25 5. 35-2 Dat is ook vrij zeldzaam: de dam komt met een “schuifzet” van 35 naar 2.

Hoe klein mag een vraagstuk zijn om nog “probleem” genoemd te kunnen worden? Bij diagram 1 had ik mijn twijfels. De eerste stand van Max Douwes is nog kleiner. Toch heeft hij m.i. bestaansrecht door de slagkeus aan het begin. 1. 42-37 en na het gedwongen 41x32 gaat het verder met 2. 38x27; 31x22 3. 33-28; 22x33 4. 43-38; 33x42 5. 48x37 Leuk dat veld 42 door wit wordt ontruimd en later door zwart wordt bezet. Ieder zal dat op zijn manier appreciëren. Toch is nummer 8 problematischer.

1. 25-20; 14x25 2. 44-39! 33x44A 3. 50x30; 25x34 4. 35x44 en na (3-9) wint 44-39. Het helpt zwart ook niet als hij bij A (34x43) slaat, want dan volgt 49x29 (3-8)35x44 (8-12) en wit is op tijd als 29 via 23 naar veld 5 tippelt.

In nummer 9 is het aardig om te zien hoe er een witte schijf op 50 komt

1. 20-14; 35x33 2. 14x32; 29x40 3. 43-39; 33x44 4. 42-38; 32x43 5. 48x50 en nu helpt (40-44) niet meer, want wit slaat 49x40(45x34)50-44 Toch wel lastig om van het blad te volgen, lijkt me. In nummer 10 zijn zowel een zwarte als een witte dam actief:

1. 34-30; 25x45 2. 35-30; 36x47 3. 30-25; 47x24 4. 25x3; 18x29 5. 44-40; 45x34 6. 28-22; 17x28 7. 3x5 en dit zal wel de moeilijkste zijn om van het blad op te lossen.